

MƏDƏNİYYƏT

HƏYAT çox qısadır - bir göz qırpımı qədər. Bizə müvəqqəti bəxş olunan və nə vaxt bitdiyini bilmədiyimiz qısa zaman kəsiyində gərək heç nəyin aludəçisinə çevrilməyə. Nəyəsə aludə olmaq o zamanı daha da qısa edə bilər. Ələsgər İbrahimovun həyatı kimi. 1942-ci ildə doğuldu, cəmi 37 il yaşadı. Bu 37 ilə ali məktəbi bitirmək, bir neçə filmə çəkilməklə yaddaşlarda qalmaq ancaq sığdı. Bəs görəsən, belə qısa zaman kəsiyinə bu adam necə həm də boş, mənasız məşğuliyyətlər yerləşdirə bilib? Həm də bu alışqanlıq onun ömrünü qısaldan amil olub.

Bəlkə bilsəydi, ömrü çox qısadır belə yaşamazdı?! Anlasaydı ki, özü öz əli ilə qəbrini qazır, həyat tərzini dəyişərdimi? Bəlkə də yox, kim bilir. İçəri Şəhərdə bir ailə yaşayırdı. Ata fəhlə, ana evdar qadın. Ailədə iki oğlan böyüyürdü. Böyük Vətən Müharibəsinin adamın axırına çıxan gərgin illəri idi. Yarıac, yarıtox ömür sürürdülər. Ata bütün günü gərgin əməklə məşğul olurdu, o vaxt evdarlığı unudan bütün qadınlar kimi bu ana da zavoda, dəmir-dümürlə işləməyə gedirdi. Bu həm ailənin dolanışığı, həm də Vətən üçün lazımlı idi. Bu minvalla uşaqlar orta məktəbi bitirdilər. Ata gərgin əmək sayəsində əlillik statusu "qazanmışdı". Ana işləyirdi, amma onun qazancı ailəni dolandırmağa çatmırdı. Ələsgər indiki Neft Akademiyasını bitirmişdi. Döymədiyi qapı qalmamışdı, çətin vaxtlar idi, iş tapa bilmirdi. İçəri Şəhərdə kinorejissor Arif Babayevlə qonşu idilər. Rejissor çoxdan bu qəddi-qamətli, yaraşıqlı oğlanın varlığını sezməmişdi. Onun damda quş uçurtması rejissorun xoşuna gəlməyə də Ələsgərin kino üçün yarandığına əmin idi. Onu bir gün kinoya çəkəcəyini özü üçün qət etmişdi.

Quşbaz aktyor, qırılan sevgi

Bir gün fikrində çəkəcəyi kinoya aktyor seçimi edə-edə evə gələn Arif Babayev damda yenə Ələsgəri quş uçuran görür. Özözünə düşündür ki, ilahi, necə də Yan Mareyə oxşayır, bu niyə quş uçurtmaqla məşğul olur axı? Bu barədə sonralar onun özünə danışacaqdı, Ələsgər də həmin hadisəni öz müsahibələrində qeyd edəcək, hələlik isə ona doğru atılan ilk addımdan söhbət gedir. Arif Babayev onu aşağı, yanına çağırır. - Sən niyə bir sanballı işlə məşğul olursan? Özü də ailənin ehtiyacı var. - İş olsaydı, məşğul olardım. - Neft mühəndisi iş tapmır? - .... - Gəl kinostudiyaya danışarıq. Rejissor cavab gözləmədən araladır. Ələsgər İbrahimov səhər möcüzələrin yarandığı yer zənn etdiyi "Azərbaycanfilm" kinostudiyasına gəlir. Arif Babayevin təklifi ilə onu kinostudiyaya mühəndis kimi işə götürürlər. Çox keçmir ki, rejissor onu çəkəcəyi filmə dəvət edir. Arif Babayevin "İnsan məskən salır" filmində Ramiz obrazı Ələsgər İbrahimovun kinoda debütü olur. İllər keçir, Ələsgər İbrahimov kinoya çəkilməklə, kino sexin-

Həyat çox qısadır - bir göz qırpımı qədər

də mühəndis işləməklə yanaşı quşbazlığından da geri qalmır. Əksinə, bu sahədə bir az da irəli gedib, kinostudiyanın damında da göyərçin saxlayır. Kinostudiyanın o vaxtkı direktoru Adil İsgəndərov onu kinoda görüb bəyənmişdi. Onu axşamlar açdığı kino aktyoru kursuna dəvət etmiş, bu yaraşıqlı oğlanın yaxşı aktyor olacağını demişdi. Ona görə də onun göyərçin saxlamasının əleyhinə çıxan yox idi. Nə yazıq ki Ələsgər İbrahimovun aludəçiliyi yalnız quşbazlıq deyildi. O, hər gün içirdi. İçir, evdə də, işdə də dama çıxır göyərçinlərini yemləyir, onlara o qədər istilik, sevgi göstərirdi ki, bunu ondan heç bir insan görməmişdi.

Görməmişdi dedim, amma... Onun sevdiyi bir qız da vardı. Birlikdə kinostudiyadan çıxır, qol-boyun dənizkənarına gedərdilər, bulvara yox, dənizin elə bir yerinə gedərdilər ki, orda bir onlar, bir də dəniz olurdu. Qız xahiş edirdi ki, içkidən əl çəksin. "Xoşbəxtliyimizə maneə olacaq sənin bu ziyanlı vərdişin" - deyirdi. Ələsgər hər dəfə susur, siqaretə qullab vurub mövzunu dəyişməyə çalışırdı. İllər keçdikcə qızın səbri tükənir, Ələsgər isə nə zərərli vərdişindən əl çəkir, nə də evlənmək barədə bir söz deyirdi. Sevginin də insan həyatı kimi dövrləri var, elə bir dövr yetişir ki, sevgi telləri ailə bağlılığına çevrilməlidir, ya da... qırılmağa məhkumdur. Ələsgərin 37 yaşı olanda sevdiyi qız

da artıq gənclik yaşına əlvida demək dövrünə gəlib çıxır. Səssiz-səmirsiz onu köksünə sıxan oğlana "məna elçi gəlir, verirlər məni", -deyə bilmir, abırına sığmır. Başını qaldırıb üzünü onun üzünə söykəyir, göz yaşları Ələsgərin içkinin təsirindən od tutub yanan yanaqlarına süzülür. Bəlkə o qız bu cür onu məsələdən hali etmək istəyirmiş ki, bəlkə sevgilisi ondan niyə ağladığını soruşa... Soruşmur, çox qərbdədir ki, iki ay sonra sevdiyi qızın barmağında nişan üzüyü görəndə də heç nə olmaybmış kimi hərəkət edir. Susur...susur. İnsan nə qədər içinə qapanar, insan nə qədər susa bilər və partlamaz. Qız ailə qurur, eyni vaxtda kinostudiyanın üstündəki göyərçin hinini dağıdır. Qonşular şikayət edir, məsələ məhkəməyə qədər gedib çıxır, ona görə rəhbərlik quşxananın dağıdılmasına qərar verir.

Müəmma dolu həyatın sonu

Ona qədər Ələsgər İbrahimov "Bizi dağlarda axtarın", "Dvorjakın melodiyası", "Ömrün ilk saati", "Qaraca qız", "Torpaq, Dəniz, Od, Səma", "Yeddi oğul istəram" filmlərinə çəkilmişdi

... Və artıq çox tanınan, sevilən aktyor idi. Kinostudiyada ona Yan Mare, küçədə isə Alen Delon deyirdilər. Onu daha çox kinoda sevdirən yeddi oğuldan biri-Zalimoğlu olması idi. Bu obrazda aktyor hardasa öz xarakteri ilə baş-başa qalır. Qara-

dınmaz, içinə qapılan. Yalnız at çapmaq məsələsində çətinliklə üzləşir. İçəri Şəhər balası harda görüb at çapmağı. Çəkilişlərdə at belində onun yerinə dublyor çəkilir və məsələ belə həll olunur. Ələsgər İbrahimov mərd adam idi, tikəsini dostla, yoldaşla bölürmüş. Kimsəyə qüruruna toxunmağa icazə verməzmiş. Quş damının uçurdulmasını heç cür uda bilmirdi. Buna görə kinostudiyada bəzilərinin çənəsini də sındırmaqdan çəkinməyib. Yersiz zara-fatı da götürməzmiş, bir sözlə həyatda da elə kinolardakı obrazlarındakı kimi ciddi adam olub. Heç kim heç vaxt bilməyib ki, Ələsgər niyə bu qədər içinə qapanır, niyə sevdiyi qıza sahib çıxmıdı, niyə çox içir? Niyə? Niyə? İndiyə qədər də bu niyələr onu müşayiət edir. Yazını hazırlamaq üçün söhbət etməyə onun bir doğma adamını tapmadıq. Axı, tərcümeyi-halına görə bir qardaşı olmalı idi, sağdır, yoxsa...? Bilmədik. Onun ölümü barədə də yadlar, uzaqdan-yaxından tanıyanlar danışdı. Sevdiyi qızı və göyərçinlərini itirdəndən sonra Ələsgər daha çox özünə qapanır və araq butulkasına daha çox bağlanır. Saatlarla mənzilindən çıxır, bəzən günlərlə onu axtarıb bağlı qapı arxasında boş araq butulkalarının arasında yatmış vəziyyətdə tapırlar. Belə həyat nəhayət ki öz sonluğuna qovuşur. Çox ağır, sağalmaz xəstəliyə düşər olur, el arasında deyildiyi kimi pis xəstəliyə. Belə adamın ətrafında dost-tanış qalmır adətən. Ələsgər İbrahimov da həyatla tənhalıqda vidalaşmalı olur. Onunla yaxın olduğu deyilən kəslərdən soruşduq, nə kimsə onun dəfnində iştirak edib, nə də harda dəfn olunduğunu bilən var. Heç yas mərasimi keçirən də olmayıb. Bircə ölümü barədə eşidəndən sonra onun məzarı üstünə həmin qız gedirmiş, sevdiyi

qız. Gizlinə, səssicə, çiçək qoyub ağlayıb, dərdləşib, ürəyini boşaldarmış. İndi o da kimliyini bildirmək istəmir. Bildik kimliyini, amma biz də bildirmədik, çünki o xanım indi xalq artisti, bəstəkardır, həm də artıq nənədir. Zalimoğlunun məzarı bütün kimsəsiz məzarların aqibətini yaşayıb, torpağa hopub, yoxa çıxıb. Bəlkə də o yerdə yalnız göyərçinlər uçurur indi. 2007-ci ildə yeddi oğuldan biri Ənvər Həsənov öz həmkarı haqda "Yeddi oğuldan biri" adlı film çəkib. Həmin film də nümayişə yararlı deyil. Taleyə bax...

Ramilə Qurbanlı